

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Vytauto g. 112, LT-00153 Palanga,
tel. (8~460) 4 87 06, faks. (8~460) 4 02 17, el. p. kontrolė@palanga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188637147

TIKRINIMO ATASKAITA

NEFORMALIOJO ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖJE

2018-05-30 Nr. K10-8

IŽANGA

Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal veiklos planą¹ atliko finansinio ir teisėtumo audito procedūras Palangos miesto savivaldybės įsteigtose neformaliojo vaikų švietimo mokyklose.

Savarankiškas audito procedūras atliko Kontrolės ir audito tarnybos kontrolieriaus pavaduotoja Gražina Augustinienė ir vyriausioji specialistė Virginija Petrylaitė.

Audito procedūrų tikslas – įvertinti, ar neformalusis vaikų švietimas buvo vykdomas tinkamai, ar mokinio krepšelio lėšos neformaliojo vaikų švietimo programoms įgyvendinti buvo skirtos ir panaudotos teisės aktų nustatyta tvarka ir teisingai nurodytos biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo (Formoje Nr. 2) ir finansinėse ataskaitose.

Tikrinimo laikotarpis – 2017 metai.

Neformalusis mokinių švietimas – svarbi bendros švietimo sistemos dalis, padedanti jaunam žmogui nuolat tobulinti gebėjimus, įgyti kompetencijų, tapti kūrybinga ir sąmoninga asmenybe, sugebančia atsakingai spręsti savo problemas ir aktyviai dalyvauti socialiniame, ekonominiame ir kultūriniame šalies gyvenime. Tai efektyvi vaikų ir paauglių nusikalstamumo prevencijos priemonė, padedanti spręsti jų užimtumo ir ugdymosi po pamokų problemas.

Palangos mieste neformaliojo ugdymo paslaugas teikia 3 neformaliojo ugdymo įstaigos: Meno mokykla, Sporto centras bei Moksleivių klubas, taip pat popamokinė veikla yra organizuojama bendrojo lavinimo mokyklose. Visos šios įstaigos yra išlaikomos iš savivaldybės biudžeto bei iš valstybės biudžeto skiriamos specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti.

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2017-11-03 įsakymas Nr. K1-7.

Neformaliojo švietimo įstaigoms 2017 metais skirtas finansavimas, tūkst. eurų

	Stasio Vainiūno meno mokykla	Palangos sporto centras	Moksleivių klubas
Savivaldybės biudžeto asignavimai	622,9	461,3	120,4
Valstybės biudžeto dotacija	25,9	17,2	11,1
Iš viso	648,8	478,5	131,5

Šaltinis – Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal audituojamų subjektų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis.

Įvertinę planavimo metu nustatytas rizikas audito procedūras atlikome Moksleivių klube ir Sporto centre.

Moksleivių klubas biudžetinė įstaiga, kurios pagrindinė veiklos rūšis – neformalusis vaikų švietimas. Moksleivių klubas 2017–2018 m. m. vykdė neformaliojo vaikų švietimo, muzikos, dailės, choreografijos, teatro, dramos, technologijų ir kitų ugdymo krypčių programas, kurių paskirtis – tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. Programoms vykdyti buvo sukomplektuota 16 būrelių, kuriuose dalyvavo 195 Palangos miesto bendrojo lavinimo mokyklų mokiniai.

Sporto centras neformaliojo vaikų švietimo ugdymo įstaiga, dirbanti su Palangos mokiniais, kurianti kurorto gyventojų sportinę įvairumą, sudarant tinkamas sąlygas fiziškai lavintis ir siekti sportinių rezultatų.

Įstaigos pagrindinis tikslas – tenkinti mokinių pažinimo, saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais, pagal ilgalaikes programas sistemaiškai plėsti sporto srities žinias, stiprinti gebėjimus ir įgūdžius, suteikti asmeniui papildomas dalykines kompetencijas, plėtoti kūno kultūrą ir sportą Palangos miesto savivaldybėje.

2017–2018 m. m. Sporto centre ugdymo procesas vykdomas trimis etapais: pradinio sportinio rengimo, meistriškumo ugdymo ir meistriškumo tobulinimo. Pagal sporto šakas buvo sukomplektuotos 26 mokymo grupės: bokso (2 grupės), futbolo (7 grupės), krepšinio (7 grupės), tinklinio (4 grupės), lengvosios atletikos (6 grupės), kuriuose buvo ugdomi 396 mokiniai.

AUDITO PROCEDŪRŲ REZULTATAI

Audito procedūrų metu įvertinus neformaliojo vaikų švietimo mokyklų veiklos organizavimą ir valdymą, programų vykdymą ir mokinio krepšelio lėšų skyrimą bei panaudojimą, nustatyti neatitikimai teisės aktams.

1. Moksleivių klube mokymosi sutartys nesudarytos su 15 procentų mokinių

Švietimo įstatymo 45 straipsnyje numatyta, kad švietimo santykiai tarp mokinio ir švietimo teikėjo įforminami rašytine sutartimi. Mokymo sutartis – mokinio ir mokyklos susitarimas dėl mokymo ir mokymosi. Sutartyje aprašomi mokyklos, mokinio (jo tėvų) įsipareigojimai, kurie turi būti abiejų šalių vykdomi.

Pagal savivaldybės tarybos nustatytą Priėmimo į Palangos miesto savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo mokyklas tvarkos aprašą² (toliau vadinama Tvarka) mokiniai į neformaliojo ugdymo įstaigas priimami pagal tėvų, globėjų ar rūpintojų pateiktus prašymus įforminat dvišale mokymo sutartimi. Prašymai registruojami prašymų registravimo, o sutartys – sutarčių registravimo knygose.

Pažymime, kad nesilaikant Tvarkos Moksleivių klubas neveda nei prašymų, nei sutarčių registravimo knygų.

Siekiant nustatyti, ar su visais mokiniais sudarytos sutartys, palyginome Moksleivių klubo sudarytas sutartis su Mokinių registro bei dienynų duomenimis. Nustatyti 29 atvejai, kai tėvai nėra pateikę prašymų ir sudarę sutarčių dėl vaikų priėmimo į Moksleivių klube sukomplektuotus būrelius.

Pavyzdžiai

1. Pramoginių šokių būrelio dienyne nurodyti 7 mokiniai, dėl kurių tėvai nėra parašę prašymų bei sudarę sutarčių, vaikai neužregistruoti Mokinių registre.
2. Pagal pateiktus prašymus ir sudarytas sutartis Mokinių registre užregistruota 16 mokinių, lankančių Programavimo C kalbą su Arduino kompiuteriu būrelį. Tuo tarpu dienyne nurodyta, kad šį būrelį lanko 22 vaikai, todėl darome išvadą, kad nebuvo pateikti prašymai ir sudarytos sutartys dėl 6 vaikų.

Pagal Mokinių registro nuostatus³, švietimo teikėjai, kaip registro tvarkytojai, privalo registruoti mokinius, kuriems teikia švietimo paslaugas. Moksleivių klubas šią pareigą atlieka netinkamai.

Netinkamai šią pareigą atlieka ir Sporto centras.

Pavyzdys

1. Tinklinio pradinio rengimo grupėje (treneris R. Š.) mokinių registre užregistruota tik 6 mokiniai, kai dienyne nurodomi 13 mokinių.
2. Futbolo pradinio rengimo grupėje (treneris D. N.) mokinių registre užregistruota 21 mokinys, dienyne nurodomi 26 mokiniai.
3. Lengvosios atletikos pradinio rengimo grupėje (treneris R. K.) mokinių registre užregistruota 8 mokiniai, dienyne – 12 mokinių.

² Palangos miesto savivaldybės tarybos 2011-05-26 sprendimas Nr. T2-43.

³ Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gegužės 5 d. įsakymas Nr. V-405.

2. Būreliai bei sporto grupės komplektuojami ir nesurinkus minimalaus vaikų skaičiaus

2.1. Būrelių komplektavimas Moksleivių klube

Pagal Tvarkos 49 punktą programų sąrašą kasmet tvirtina Palangos miesto savivaldybės administracijos švietimo skyrius. 2017/2018 m.m. Moksleivių klubui buvo patvirtintos 16 neformaliojo švietimo programų ir Moksleivių klubo direktoriaus įsakymu⁴ sukomplektuota 16 būrelių.

Tvarkoje nustatyta, kad grupių komplektavimą organizuoja Moksleivių klubo direktorius ir būreliai komplektuojami jo įsakymu iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. Minimalus vaikų skaičius grupėse: dailės-technologijų ir saviraiškos – 12; choreografijos – 16; vokalinių, muzikinių, tautinių instrumentų – 15. Nesukomplektavus grupės, direktorius privalo informuoti tėvus ir siūlyti vaikui pasirinkti kitą grupę, o sumažėjus mokinių skaičiui grupėje skelbiamas papildomas priėmimas arba grupė uždaroma.

Pagal audito metu surinktus duomenis direktorius negalėjo sukomplektuoti 7 būrelių: Šiuolaikinių šokių, studijos „Menų kalvė“, teatro studijos „Žaidžiame teatrą“, Savęs pažinimo ir saviraiškos studijos, rankdarbių dirbtuvių „Guzikas“, Skaitmeninės fotografijos studijos ir Programavimo C kalba su Arduino kompiuteriu būrelio, nes iki nurodytos datos nebuvo pateiktas atitinkamas skaičius prašymų bei nesudarytos sutartys, t. y. į grupes nesurinktas minimalus skaičius vaikų (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Būrelių formavimas Moksleivių klube 2017/2018 mokslo metais.

Eil. Nr.	Būrelio pavadinimas (vykdomos programos)	Privalomas minimalus vaikų skaičius būrelyje	Sudaryta sutarčių			Vaikų skaičius 2017/2018 m. m. pagal Mokinių registrą
			Iki 2017-09-15	Po 2017-09-15	Iš viso	
1.	Pramoginių šokių	16	16	12	28	27
2.	Sportinių šokių	16	16	-	16	16
3.	Šiuolaikinių šokių	16	8	6	14	15
4.	Folkloro ansamblio „Kikilis“	15	18	3	21	20
5.	Studija „Menų kalvė“	12	7	10	17	16
6.	Teatro studija „Žaidžiame teatrą“	12	7	8	15	16
7.	Muzikavimo studija	15	19	3	22	21
8.	Idėjų dirbtuvės	12	12	3	15	15
9.	Žaidimų studija	12	15	-	15	12
10.	Italų kalba kitaip	12	20	3	23	27
11.	Savęs pažinimo ir saviraiškos studija	12	8	5	13	13
12.	Rankdarbių dirbtuvės „Guzikas“	12	10	2	12	12
13.	Skaitmeninės fotografijos studija	12	8	8	16	16
14.	Šachmatų būrelis	12	24	5	29	16
15.	Programavimas C kalba su Arduino kompiuteriu	12	8	8	16	16
16.	Gamtininkų – turistų klubas	12	11	5	16	18
17.	Mados ir dizaino studija	12	-	-	-	-
18.	Grožio ir stiliaus studija	12	-	-	-	-
19.	Labas, tai aš!	12	-	-	-	-
20.	Ekstremalaus judesio klubas	12	-	-	-	-
Iš viso:			207	81	288	276

Šaltinis – Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Moksleivių klubo sudarytas sutartis.

⁴ Moksleivių klubo direktoriaus 2017-09-01 įsakymas Nr. V-38.

Kadangi būreliai buvo formuojami neatsižvelgiant į numatytą minimalų vaikų skaičių, jiems vesti buvo samdomi mokytojai, kuriems iš savivaldybės biudžeto buvo mokamas atlyginimas bei socialinio draudimo įmokos. Direktorius paaiškinimu mokytojai į darbą buvo priimami nuo rugsėjo 15 dienos, o pagal Švietimo skyriaus žodinę rekomendaciją vaikų priėmimas būdavo pratęstas iki spalio 1 dienos.

Pažymime, kad po nustatytos datos buvo pateikta papildomų prašymų priimti į būrelius ir vaikų skaičius juose pasiekė nustatytą, išskyrus Šiuolaikinių šokių būrelį, kurį pagal sudarytas sutartis lanko tik 14 mokinių, vietoj 16.

Kad Moksleivių klube būreliai yra netinkamai komplektuojami mes jau kartą nurodėme ir rekomendavome Savivaldybės administracijai griežčiau kontroliuoti Moksleivių klube vykdomą ugdymo procesą, atlikti faktinius vaikų lankomumo patikrinimus, siekiant įsitikinti, ar sukomplektuotas būrelis gali vykdyti veiklą⁵. Šio patikrinimo rezultatai rodo, kad rekomendacija nėra įgyvendinama.

2.2. Grupių pagal sporto šakas komplektavimas Sporto centre

Sporto centro direktorius įsakymu⁶ 2017/2018 m. m. patvirtino 26 mokymo grupes pagal sporto šakas, kuriose numatyta ugdyti 396 mokinius ir šiuos duomenis nustatyta tvarka suderino⁷ su savivaldybės administracijos direktoriumi⁸. Sporto centre pagal sporto šakas buvo patvirtintos šios mokymo grupės: 2 bokso; 7 futbolo; 7 krepšinio; 4 lengvosios atletikos ir 6 tinklinio.

Pastebėta, kad faktiškai sudarytos bokso šakos mokymo grupės pagal etapus neatitinka suderintoms su savivaldybės administracijos direktoriumi.

Pastebėjimas

Savivaldybės administracijos direktorius suderino 2 bokso grupes: 1 - meistriško ugdymo 2 m. m. ir 1 - meistriško ugdymo 4 m. m.

Sporto centro direktoriaus įsakymu bokso šakos kontaktinės valandos patvirtintos: 14 kontaktinių valandų – meistriško ugdymo 2 m. m. ir 9 kontaktinės valandos pradinio rengimo 2 m. m.

Nuo 2017 m. spalio mėnesio buvo sudaryta dar 1 bokso grupė, išformuojant 1 futbolo grupę. Bendras suderintas grupių ir kontaktinių valandų skaičius nepasikeitė, tačiau, nesilaikant minėto Tarybos sprendimo, su Savivaldybės administracijos direktoriumi nebuvo suderinti mokymo grupių pakeitimai pagal sporto šakas.

Pagal Tvarą, grupių komplektavimą organizuoja Sporto centro direktorius, mokymo grupės sukomplektuojamos iki mokslo metų pradžios, t. y. iki rugsėjo 1 dienos, išskyrus pradinio sportinio rengimo pirmų mokymo metų grupes, kurios komplektuojamos iki rugsėjo 20 dienos, minimalus mokinių skaičius grupėje – 12.

⁵ 2013 m. sausio 15 d. veiklos audito ataskaita Nr. K10-1/VA „Dėl Moksleivių klubo 2012 metų veiklos“.

⁶ Sporto centro direktoriaus 2017-09-01 įsakymas Nr. (1.3) – V-35

⁷ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2017-09-07 sprendimas Nr. T2-201 „Dėl Palangos sporto centro sportinio ugdymo plano derinimo“.

⁸ Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-09-21 įsakymas Nr. A3-528.

Sporto centro direktorius įsakymu⁹ patvirtino 22 mokymo grupių tarifikacijos sąrašus, kurie buvo pateikti Savivaldybės administracijos Švietimo skyriui. Pagal šių sąrašų duomenis nustatėme, kad iki 2017-09-01 direktorius galėjo sukomplektuoti tik 19 grupių, nes 2 grupės – bokso ir lengvosios atletikos – negalėjo būti komplektuojamos dėl nustatyto minimalaus vaikų skaičiaus nebuvimo (po 9 mokinius grupėse), o 1 pradinio rengimo krepšinio grupė pilnai sukomplektuota tik po rugsėjo 20 dienos. Be to, papildomai suformuotos pradinio rengimo bokso grupės vedamame dienyne nurodyti tik 8 mokiniai, todėl darome išvadą, kad grupė buvo sukomplektuota su mažesniu mokinių skaičiumi, nei nustatyta Tvarkoje.

Pažymime, kad 4 pradinio rengimo grupių, kurių sukomplektavimo terminas pagal Tvarką nustatytas iki rugsėjo 20 d., tarifikacijos sąrašai nebuvo pristatyti Savivaldybės administracijos Švietimo skyriui ir nepateikti audito metu. Todėl, mes negalime patvirtinti, kad šiose mokymo grupėse yra pakankamas mokinių skaičius.

3. Labai žemas Moksleivių klubo vaikų lankomumas

Siekiant nustatyti moksleivių lankomumą pasirinktuose būreliuose, Kontrolės ir audito tarnyba Moksleivių klube atliko 3 patikrinimus: 2017 m. gruodžio 14 d.; 2018 m. balandžio 19 d. ir gegužės 9 d. (detaliau žiūrėti šios Ataskaitos 1 priede). Įvertinus tikrinimo rezultatus, nustatyta, kad vaikų, lankančių būrelius skaičius faktiškai yra žymiai mažesnis, nei įrašyta būrelių sąrašuose. Mūsų tikrinimo duomenimis būrelius lankė nuo 4 iki 9 vaikų, t. y. nė vienu tikrintu atveju būrelyje nebuvo reikiamo vaikų skaičiaus. Pagal Tvarką sumažėjus mokinių skaičiui grupėje, gali būti skelbiamas papildomas priėmimas arba grupė uždaroma, mokiniams pasiūlius kitą veiklos kryptį. Audito metu mums nebuvo pateikta duomenų, ar buvo imtasi numatytų priemonių, todėl darome išvadą, kad būreliai ir, sumažėjus vaikų skaičiui juose, toliau vykdo veiklą.

Moksleivių klubo mokinių, dalyvaujančių būreliuose, apskaita vedama neformaliojo ugdymo dienyne, kuris tvarkomas, vadovaujantis dienyno pildymo paaiškinimais. Mokinio neatvykimas dienyne turi būti žymimas raide „n“. Palyginus tikrinimo metu faktiškai rastų mokinių skaičių su įrašytu dienyne, duomenys nesutampa. Būreliuose dalyvavusių vaikų skaičius dienyne nurodytas didesnis.

Pavyzdžiai

1. 2017 m. gruodžio 14 d. patikrinus teatro studijos būrelio vaikų lankomumą, rasti 5 vaikai, tuo tarpu pagal dienyno duomenis tą dieną būrelyje dalyvavo 15 vaikų.
2. 2018 m. balandžio 19 d. patikrinus rankdarbių studijos būrelio vaikų lankomumą, rasti 7 vaikai, tuo tarpu pagal dienyno duomenis tą dieną būrelyje dalyvavo 9 vaikų.

Todėl darome išvadą, kad dienynai pildomi ne pagal reikalavimus ir jie neparodo tikrosios vaikų lankomumo būklės, t. y. negalima įvertinti, ar toks būrelis gali vykdyti savo veiklą, ar jis turėtų būti išformuojamas, nes vaikų skaičius neatitinka Tarybos nustatytų minimalių reikalavimų.

⁹ Sporto centro direktoriaus 2017-09-01 įsakymas Nr. (1.3) – V-36

Atlikus analogiškus patikrinimus Sporto centre: 2017 m. gruodžio 11 d.; 2017 m. gruodžio 13 d. 2018 m. balandžio 19 d. ir 2018 m. gegužės 9 d. (detaliau žiūrėti šios Ataskaitos 1 priede), vaikų lankomumo žymėjimo neatitikimų nenustatyta, išskyrus krepšinio trenerį R. J., kuris tikrinimui nepateikė dienyno.

4. Į Sporto centrą priimami mokiniai negyvenantys Palangos savivaldybės teritorijoje

Pagal Tarybos sprendimu patvirtintą Tvarką į neformaliojo vaikų švietimo mokyklas priimami Palangos miesto savivaldybės teritorijoje gyvenantys vaikai bei mokiniai, kurie mokosi Palangos miesto savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose.

Audito metu peržiūrėjus 2017/2018 m. m. mokymo grupių mokinių tarifikacijos sąrašus, patvirtintus Sporto centro direktoriaus įsakymu¹⁰, nustatėme, kad šią neformaliojo ugdymo įstaigą lankė ir negyvenantys Palangos miesto savivaldybės teritorijoje bei nesimokantys Palangos miesto savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose 33 mokiniai:

- 16 iš Kretingos rajono Vydmantų gimnazijos;
- 3 iš Kretingos miesto Pranciškonų gimnazijos;
- 5 iš Kretingos rajono Darbėnų gimnazijos;
- 2 iš Kretingos miesto M. Daujoto pagrindinės mokyklos;
- 2 iš Kretingos rajono Kartenos pagrindinės mokyklos;
- po 1 mokinį iš Kretingos M. Tiškevičiūtės mokyklos, J. Pabrėžos universitetinės gimnazijos, Jokūbavo A. Stulginskio pagrindinės mokyklos, lopšelio-darželio „Žibutė“ ir Klaipėdos licėjaus.

Kitų savivaldybių vaikai lanko įvairių sporto šakų mokymo grupes, iš jų daugiausia – futbolo ir krepšinio grupes – po 5, kitas sporto grupes – po 1-3 mokinius.

Pažymėtina, kad šių mokinių ugdymui mokinio krepšelio lėšos iš savivaldybės biudžeto nebuvo skirtos ir mokestis už Sporto centro teikiamas paslaugas taip pat nebuvo nustatytas. Kitų savivaldybių vaikai nemokamai naudojami Sporto centro sukurta infrastruktūra bei mokyklos inventoriumi. Atsižvelgiant į tai, kad kitų savivaldybių mokiniams neformaliojo švietimo paslaugos buvo teikiamos nemokamai, mes manome, kad jų ugdymui organizuoti būtų nustatytas bent minimalus mokestis arba dėl jų ugdymo finansavimo kreiptis į atitinkamas savivaldybes.

5. Dėl mokinio krepšelio lėšų naudojimo

Įvertinę mokinio krepšelio lėšų skyrimą ir naudojimą, reikšmingų klaidų ir neatitikimų teisės aktams tiek Moksleivių klube, tiek Sporto centre nenustatėme.

¹⁰ Sporto centro direktoriaus 2017–09-01 įsakymas Nr. (1.3) – V-36

REKOMENDACIJOS

Įvertinus, kad nustatyti Savivaldybės tarybos patvirtintos Tvarkos nesilaikymo atvejai, o vykdymo kontrolę atlieka Palangos miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius, todėl jam rekomenduojame įsidięgti kontrolės procedūras, kad neformaliojo ugdymo įstaigos nebedarytų ataskaitoje nurodytų pažeidimų.

Savivaldybės kontrolierė

Aušra Kedienė

Kontrolierės pavaduotoja

Gražina Augustinienė

Vyriausioji specialistė

Virginija Petrylaitė

